

Odnos nauke i religije

<"xml encoding="UTF-8?">

Odnos nauke i religije

Sa gledišta Crkve znanost i razum smatraju se pokuđenim te se nauk kršćanstva, kao rezultat nekih antiintelektualnih učenja, suprotstavljao napretku iskustvenih znanosti. Kršćanski učenjaci umišljali su kako se, umjesto znanstvenog truda, za otkrivanje zakonitosti prirode trebaju obratiti Svetoj knjizi i prirodne nauke izvoditi iz nje.

Međutim, sukob između nauke i vjere na način kako se odvijao na Zapadu nije postojao u islamskom svijetu, te se islam i islamski učenjaci, što se tiče vjerskih tekstova i u historijskom pogledu, nikad nisu suprotstavljali iskustvenim naukama.

Ispravno viđenje odnosa nauke i vjere ne samo da muslimanske učenjake nikad nije dovelo u nedoumice već je uzrokovalo da se već u početnim stoljećima islama prirodne znanosti razvijaju uporedo sa vjerskim znanostima, te da u okrilju vjere budu odgojeni veliki naučnici poput Ibn Rušda, Ibn Sine, Hadže Nasiruddina Tusija i Ibn Halduna. Nauka je kod muslimana sestra vjere i u prošlosti su na vjerskim učilištima uporedo s vjerskim znanostima izučavane i različite nauke, poput astronomije, fizike, geografije, medicine i matematike

Odnos nauke i vjere s gledišta islama

Sljedeće činjenice jasno odslikavaju gledište islama o pitanju sukoba nauke i religije:

1. Iskustvene nauke u principu nisu sposobne poreći fundamentalne vjerske spoznaje. Religija govori o jednoj vrsti odnosa među stvorenjima koji je natprirodan i ponad iskustva. Naprimjer, dova, koja predstavlja uticaj metafizičkog činioca na fizičko, ne može biti poreknuta od strane znanosti čija sposobnost donošenja prosudbi je ograničena na fizičke odnose među pojavama.
2. Onako kako je to dokazao profesor Mutahhari, ne postoji jasan spor između islamskog nauka i nekih znanstvenih teorija poput Darwinove teorije evolucije, i tu teoriju ne može se predstavljati kao poricanje religije.
3. Za razliku od Tevrata, u kur'anskim ajetima ne postoji nikakva dokaziva nesaglasnost sa znanstvenim otkrićima i racionalnim principima. U mnogim slučajevima, kad je riječ o pripovijestima o Božijim poslanicima koje su zajedničke Kur'anu i Tevratu, u kur'anskoj interpretaciji pripovijesti nema onih neracionalnih činjenica kakve se sreću u Tevratu. Naprimjer, drvo u Džennetu s kojega je Ademu, a.s., bilo zabranjeno ubrati voće, prema kazivanju Tevrata, bilo je drvo znanja i spoznaje, dok, nasuprot tome, prema riječima Kur'ana Časnog, Bog je melecima naredio da učine sedždu pred Ademom zbog višeg znanja koje mu je darovao. Isto tako, ono što se u Tevratu govori o udahnjivanju Duha Božijeg u Ademove oči i stvaranju Have od Ademovog rebra, ne postoji u Kur'anu.
4. Na osnovu islamske filozofije, Božije prisustvo iza prirodnih dešavanja ne odvija se ni na kakav čudesni način niti u suprotnosti s prirodnim uzrocima, te prihvatanje prirodnih zakonitosti ne predstavlja nikakvo suprotstavljanje uvjerenju u vlast Božije volje i apsolutne moći nad svijetom. Naime, svaki poredak u prirodi i zakonitosti u njoj proističu iz Božije volje i oslanjaju se na Njegovu moć. Ustvari, Božija volja jeste ono čime su protkane sve prirodne zakonitosti